

Posudek na bakalářskou práci P. Ondrise „Sovietsko-čínska roztržka v letech 1956-1963“.

Autor si za téma zvolil náročné téma, které mělo navíc značný význam pro sovětský blok i v mezinárodních vztazích. Vyšel z celkem solidní heuristické základny, i když je škoda, že nevyužil dokumenty, jež byly publikované v Bulletinu programu CWIHP.

P. Ondris postupoval v postatě klasickým způsobem. Začíná sovětsko-čínským spojenectvím, avšak obávám se, že do jeho práce pronikly současné tržní prvky. Čína znamenala z ekonomického hlediska pro SSSR spíše zátěž, nikoliv průnik na obrovský čínský trh (s. 11). Pokračoval poměrně rozsáhlým rozбором ekonomických záležitostí a XX. sjezdem a jeho vlivem na sovětsko-čínské vztahy. Nedovolil bych si však tvrdit, že „Nepokoje (v Polsku a v Maďarsku) se totiž odehrály v sovětské sféře vlivu a Číny se to nemělo žádným způsobem týkat“ (s. 18). Týkaly se celého bloku, který nebyl rozdělen na sféry vlivu, jehož součástí byla tehdy Čína. Jeho ideologické, mocenské podstaty a fungování, což se Číny také výsostně týkalo. V této souvislosti by neškodilo, kdyby autor věnoval více pozornosti ideologickým rozdílům, které dělily obě komunistické strany. Projevilo se to mj. ve věci tzv. Velkého skoku. Jeho „kritické hodnocení“ Chruščovem opět přispělo ke zhoršení jejich vztahů.

V dalších částech složité problematiky se autor poměrně podrobně zabývá sérií událostí a manévrování, které vyústily v roztržku. Závěr práce (od cca s. 45) je poněkud „useknutý“. Fakticky končí léty 1960/1961. Další dramatické roky (do proponovaného 1963) uvedl jen velmi stručně. Sovětsko-čínské vztahy ovšem byly plně stupňujících se vzájemné kritiky a útoků, ale to se již jedná v podstatě o novou etapu.

Bez ohledu na poznámky práce P. Ondrise splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci. Hodnotím ji jako výbornou.

